

Retningslinjer for periodisk kvalitetskontroll av revisorer og revisjonsselskaper

1. Bakgrunn

Finanstilsynet fører tilsyn med godkjente revisorer og revisjonsforetak i medhold av finanstilsynsloven § 1 første ledd nr. 17. Finanstilsynet skal se til at institusjoner under tilsyn virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter, jf. finanstilsynsloven § 3 første ledd. For revisorer og revisjonsforetak innebærer dette blant annet at de opptre i samsvar med revisorloven, herunder kravet til god revisjonsskikk.

Kvalitetskontroll av revisjonsforetak og oppdragsansvarlige revisorer som utfører lovfestet revisjon skal foretas minst hvert sjette år. Finanstilsynet kan utpeke andre til å gjennomføre kvalitetskontroll, jf. revisorloven § 13-1.

På denne bakgrunn har Finanstilsynet utpekt Den norske Revisorforening (Revisorforeningen) til å gjennomføre periodisk kvalitetskontroll av revisorer og revisjonsforetak som utfører lovfestet revisjon og som er medlemmer av Revisorforeningen, med unntak av de revisorer og revisjonsforetak som reviderer foretak av allmenn interesse, jf. revisorloven § 1-2 sjette ledd.

Minst én gang i året avholdes det kontaktmøte mellom Revisorforeningen og Finanstilsynet der formålet blant annet er å drøfte om kvalitetskontrollen fungerer etter sin hensikt.

2. Periodisk kvalitetskontroll

Revisorforeningens kvalitetskontroll av foreningens medlemmer skal oppfylle følgende kriterier:

2.1 Organisering m.m.

Gitt at dette er en kontroll organisert og utført av foreningens medlemmer skal kvalitetskontrollen organiseres slik at:

- a. det oppnås uavhengighet mellom kontrolløren og de revisorer og revisjonsforetak som kontrolløren er satt til å kontrollere,
- b. det ikke er interessekonflikt mellom kontrollører og de revisorene og revisjonsforetakene som er gjenstand for kontroll,
- c. de personene som benyttes til kvalitetskontroll har relevant utdanning og erfaring innen lovfestet revisjon og finansiell rapportering og fått opplæring i kvalitetskontrollarbeid,
- d. revisorer og revisjonsforetak ikke kan påvirke finansieringen og dermed gjennomføringen av kvalitetskontrollen på en urimelig måte,
- e. det er tilstrekkelig ressurser til å gjennomføre kontrollene på en forsvarlig måte.

2.2 Gjennomføring

- f. Kvalitetskontroll gjennomføres i henhold til revisorloven § 13-1 og plan godkjent av Finanstilsynet (jf. punkt 2.3 bokstav l). I tillegg skal den omfatte kontroll med etterlevelse av revisors plikter etter hvitvaskingslovgivningen.
- g. Revisoren eller revisjonsforetaket skal være forpliktet til å utbedre de mangler som kvalitetskontrollen påpeker..
- h. Den enkelte kvalitetskontroll skal dokumenteres i en skriftlig rapport. Rapporten skal oppbevares av Revisorforeningen frem til utgangen av etterfølgende kalenderår. Dersom det skal gjennomføres oppfølgingskontroll, skal rapporten etter den første kontrollen oppbevares slik at rapportering til Finanstilsynet kan skje i samsvar med punkt 2.3, bokstav j).

2.3 Rapportering til Finanstilsynet

- i. Dersom Revisorforeningen etter kvalitetskontroll finner at det kan være rimelig grunn til å vurdere om vilkårene for tilbakekall av godkjenning som revisor eller revisjonsselskap, jf. revisorloven §§ 14-1 og 14-2, er oppfylt, skal saken oversendes til Finanstilsynet for videre oppfølging. Rapporten og relevante dokumenter som Revisorforeningen måtte ha etter kontrollen skal følge oversendelsen.. Dersom det har vært oppfølgingskontroll, skal rapporten med vedlegg både fra den opprinnelige kontrollen og oppfølgingskontrollen, vedlegges.
- j. Innen utgangen av januar hvert år skal Revisorforeningen oversende en årsrapport om kontrollene som er gjennomført i foregående år. Rapporten skal offentliggjøres som en del av Finanstilsynets årsrapport. Rapporten skal gi en kort beskrivelse av:
 - hvordan kontrollene er organisert,
 - hvordan utvelgelsen for kontroll har skjedd,
 - resultatet av kontrollene.
- k. Innen utgangen av 1. kvartal hvert år skal Revisorforeningen oversende en oppsummering av kontrollene som er gjennomført i foregående år. Oppsummeringen skal inneholde Revisorforeningens samlede vurdering av hovedfunnene, herunder de områdene som skulle vurderes i henhold til den godkjente årsplanen for gjennomføring av kvalitetskontroll. Sammen med oppsummeringen skal det oversendes en elektronisk liste som viser:
 - navn på kontrollerte revisorer og revisjonsforetak,
 - navnet på kontrolløren,
 - resultatet av kontrollen.
- l. Innen 1. mai hvert år skal Revisorforeningen legge frem en plan for gjennomføring av kvalitetskontroll i det kommende år for godkjennelse av Finanstilsynet. Følgende skal fremkomme i planen:
 - antall planlagte ordinære kontroller,
 - antall planlagte oppfølgingskontroller,
 - omtale av eventuelle prioriteringer blant grupper av revisorer eller revisjonsforetak og blant ulike risikoområder,
 - bekreftelse på at seksårszyklusen oppfylles.

3. Samordning av kontrollvirksomheten

I tillegg til periodisk kontroll av alle revisjonsforetak som utfører revisjon av foretak av allmenn interesse, gjennomfører Finanstilsynet periodisk kvalitetskontroll av revisorer og revisjonsforetak som utfører oppdrag om lovfestet revisjon og som ikke er medlem av Revisorforeningen.

Det kontrollarbeidet Revisorforeningen gjennomfører i samsvar med disse retningslinjene vil inngå som et ledd i Finanstilsynets tilsynsarbeid. Finanstilsynet vil foreta egne vurderinger, og står fritt til å gjennomføre tilsyn i den utstrekning Finanstilsynet finner det nødvendig.

Revisorforeningens og Finanstilsynets arbeid i henhold til disse retningslinjene vil skje gjennom løpende kontakt.

4. Informasjonsdeling, personvern m.m.

Revisorforeningen vil på forespørsel få opplysninger som Finanstilsynet har om revisorer eller revisjonsforetak som Revisorforeningen skal kontrollere dersom disse anses for å være av betydning for kontrollvirksomheten og utleveringen ikke vil være i strid med lovbestemt taushetsplikt.

Finanstilsynet vil dele nødvendig informasjon med Revisorforeningen for å sikre at kvalitetskontrollen i Revisorforeningen omfatter alle de godkjente revisorene og revisjonsforetakene som dekkes av disse retningslinjene. Dette inkluderer lister over godkjente revisorer som er registrert som oppdragsansvarlig revisor og som er tilknyttet revisjonsforetak som ikke reviderer foretak av allmenn interesse.

Revisorforeningen informerer Finanstilsynet om hvilke godkjente revisorer som er valgt ut for kontroll. Finanstilsynet vil dele relevant informasjon med Revisorforeningen om disse revisorene og revisjonsforetaket de er tilknyttet, inkludert revisjonsforetakets rapportering til Finanstilsynet i KRT 1001. Finanstilsynet avgjør hva som er formålstjenlig å dele ut over dette.

Data som Finanstilsynet sender til Revisorforeningen gjelder opplysninger om personer oppført i det lovregulerte Revisorregisteret, jf. revisorloven §§ 6-1 og 6-2, personopplysningsloven § 1 og personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 c) og e). Fødselsnummer er brukt som entydig identifikator, jf. personopplysningsloven § 12. Finanstilsynet forutsetter at Revisorforeningen skal bruke opplysningene på en måte som ikke er uforenelig med det formålet dataene opprinnelig er innhentet for, jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 bokstav b og artikkel 6. nr. 4.

Revisorforeningen skal på forespørsel fra Finanstilsynet opplyse om hvilke godkjente revisorer som inngår i kvalitetskontrollordningen. Finanstilsynet vil på forespørsel få utlevert opplysninger som Revisorforeningen har om revisorer eller revisjonsforetak så fremt dette anses for å være av betydning for Finanstilsynets tilsyn med den aktuelle revisoren eller revisjonsselskapet.

5. Oppsigelse

Dersom Revisorforeningen ikke lenger vil gjennomføre kvalitetskontroll etter disse retningslinjene, skal det gis melding til Finanstilsynet. Fristen for slik melding er 31. januar hvert år, med virkning for kontrollen i det påfølgende kalenderåret.

6. Iverksettelse

Disse retningslinjene gjelder for kontroller som gjennomføres etter 1. januar 2024, og erstatter "*Retningslinjer for periodisk kvalitetskontroll av revisorer og revisjonsselskaper*" datert 16. mai 2011.

Oslo, 14. juni 2024